

Sihtasutuse Eesti Puuetega Inimeste Fond nõukogu
11.11.2013.a. koosoleku protokoll nr.2013/08

Osalesid nõukogu liikmed: T. Sepp, S. Tõniste, M. Haukanõmm ja S. Drenkhan (Skype vahendusel), H. Martisen ning juhataja G. Vaher. **Puudus** (eelneva etteteatamisega) A. Leemets.

Nõukogu koosolekut juhatas T. Sepp, protokollis M. Haukanõmm.

Nõukogu koosolek toimus Tallinnas Toompuiestee 10 algusega 16.00 ja lõppes 17.15

Koosoleku päevakord:

1. Esmane ülevaade Riigikontrolli auditist;
2. Ülevaade Sotsiaalministeeriumi siseauditi osakonna auditist;
3. EPIKoja võrgustiku 2014 toetuse taotlemine HMN´st ja selle jaotamise põhimõted;
4. Juhataja volituste lõppemine 14. jaanuar 2014;
5. Lepingute täitmisest.

1.Päevakorrapunkt

Riigikontroll (edaspidi RK) viis käesoleva aasta suvel ja sügisel SA EPIFondis läbi auditi „Riigi asutatud sihtasutustele toetuste andmine ja nende sihipärane kasutamine“, mis toimus vastavalt 2013. aasta tööplaanile.

Auditi eesmärgiks oli:

- selgitada, kas ja kuidas ministeeriumid on eesmärgistanud antavaid toetusi nende jagamisel ning kuidas toetuste summad eelarvesse kujunevad;
- selgitada, millised kontrollisüsteemid on ministeeriumite poolt kehtestatud toetuste jagamiseks ja nende kasutamise jälgimiseks ning hinnata, kas need tagavad toetuste andmise ja sihipärase kasutamise kooskõlas riigieelarve seaduse ja teiste asjakohaste õigusaktidega;
- hinnata, kas toetuste saajate kehtestatud sisekontrollisüsteemid tagavad toetuste sihipärase kasutamise;
- hinnata valitud toetuste saajate poolt saadud riigieelarvelise toetuse kasutamise sihi- ja õiguspärasust.

SA EPIFond (edaspidi fond) oli üks paljudest auditeeritavatest, kus RK tegi menetlustoiminguid riigilt saadud toetuse eesmärgipärase kasutamise osas.

RK pole veel auditi lõpparuande projekti tutvumiseks saatnud, kuid saatis 29. september meilile "Auditis tehtud tähelepanekud faktiivigade kontroll" (lisa 1), millele fondi juhataja vastus (eelnevalt kooskõlastas nõukogu esimehe ja nõukogu liikme M. Haukanõmm´ga) 1. oktoobril (lisa 2).

RK tähelepanekutest tulenevalt tegi juhataja nõukogule ettepaneku otsustada:

- kuidas tugevdada fondi kaudu makstavate toetuste üle kontrolli;
- kas jätkata toetuste jagamist fondi loodud põhimõtete alusel, mille üks komponent (kogutoetusest 20%) arvestab kogutulu (sh osutatavad erinevad teenused), mis on saadud täiendavalt hasartmängumaksu laekumistest eraldatud toetusele (sponsorid, omavalitsused, teised siseriiklikud ja rahvusvahelised fondid);
- kas nõukogu ühtib Riigikontrolli arvamusega, et kuna taotluste hindamisel kasutab fond muutmata kujul kriteeriumeid, mille on välja töötanud Sotsiaalministeerium hasartmängumaksust toetatavate projektide rahastamiseks ja mis on kõigile HMN raha saajatele kohustuslikud, ilmestab see fondi ebamäärast rolli?

Nõukogu liikmed on arvamusel, et võttes arvesse Fondi halduskulude suurust ja juhataja koormust, ei saa eeldada, et ühe täiskohaga töötajaga on võimalik olemasoleva mahu juures kõikset kontrolli taotlejate üle tagada. Küll aga on vajalik teostada pistelist kontrolli, kas siis saabunud teadete põhjal või vabalt valitult ühildades kontrolli mõne toimuva tegevusega. Nõukogu nõustus, et kõik teostatud kontrollkäigud aastatel 2012 ja 2013 ei ole kahjuks juhataja poolt fikseeritud, kuid see ei tähenda, et neid pole toimunud. Juhatajal taastada läbiviidud kontrollkäikude kronoloogia aastate 2012-2013 kohta.

Fond on EPIKoja võrgustiku organisatsioonide toetamisel lähtunud põhimõttest, et toetatakse taotlejate aastaseid tegevusprogramme mitte niivõrd üksikprojekte. Seda põhimõtet järgides oleme me arvestanud omaosaluse ja halduskulude protsente (st koguprogrammi mitte ainult fondist saadud toetuse suhtes). Eeltoodust tulenevalt oleme neil organisatsioonidel, kelle tegevusprogrammi kogumaht on üle nelja korra suurem kui fondist saadud toetus, kasutada kogutoetuse summa tegevusprogrammi administreerimise kuludeks (nt. esimesena kasutasime nimetatud praktikat Eesti Pimekurtide Ühingu ja hiljem veel Eesti Reumaliidu puhul). Kahjuks ei ole see aastaid praktiseeritud põhimõte ja erand toetuse jaotamise

Allkirjastatud digitaalselt

T. Sepp
Esimees

M.Haukanõmm

S.Tõniste

H.Martisen

S.Drenkhan

põhimõtetes selgelt sõnastatud, küll on eelnimetatud põhimõtte välja toodud fondi tegevusaruannetes. RK seisukoht on, kui selle kohta puudub fondi juhtorganite otsus, siis ei ole erandi tegemine põhjendatud.

OTSUSTATI (ühehäälselt):

- 1. Kõigi kontrollkäikude kohta koos tulemusega tuleb alati kontrolli teostajal jätta kirjalik jälg;**
- 2. Fondi nõukogu otsusega kehtestada põhimõtte, mis võimaldab organisatsioonidel, kelle tegevusprogrammi kogumaht on üle nelja korra suurem kui fondist saadud toetus kasutada kogutoetust tegevusprogrammi administreerimiseks;**
- 3. Kui Sotsiaalministeerium võtab kasutusele 2014. aastal taotlejatele suunatud enesehindamise küsimustiku, on õigustatud vormi kasutamine ka Fondis.**

2.Päevakorrapunkt

Juhataja informeeris nõukogu, et Sotsiaalministeeriumi siseauditi osakond viis läbi täisauditi Sotsiaalministeeriumi ja MTÜ Eesti Sclerosis Multiplex'i Ühingu Liidu (ESMÜL) vahel sõlmitud toetuse kasutamise lepingute täitmiste üle. Tutvudes auditi raportiga saab teha järelduse, et auditi tulemused on valdavas osas positiivsed. Auditi teostaja jõudis järeldusele: planeeritud tegevused on läbi viidud kokkulepitud ajal ja mahus, on olemas Raamatupidamise seaduse nõuetest tulenevalt toetusena saadud raha kohta arvestus, projektide kohta olemas eraldi kuluarvestus, mis annab ülevaate eraldatud rahade kasutamise kohta eelarveartikliite lõikes, tähtaegselt on esitatud lepingute täitmise vahe- ja koondaruanded. Puudustena tood välja järgnev: puuduvad alusdokumendid palkade arvestamiseks, olemas on kõikide auditeeritud projektide kulu tõendavad originaaldokumendid, kuid projektide kuludokumentidel puudub osaliselt vastutava isiku omakäeline kinnitus antud projekti kulu kohta. Kuid ühe koondaruandes toodud tegevuse puhul luges audit eelarvevahendite kokkuhoiu arvel täiendavalt läbiviidud infoürituse kulud mittesihipäraseks, kuna eelarve ja tegevuskava muudatused jäeti ministeeriumiga kooskõlastamata.

Nõukogu tegi juhatajale ettepaneku edaspidi juhtida Fondi lepingupartnerite tähelepanu:

- kui tekib vajadus teha planeeritud tegevusprogrammis ja eelarves muudatusi, siis on see lubatud, kuid kindlasti tuleb muudatused eelnevalt kooskõlastada Fondiga, vastasel korral võidakse lugeda osa kuludest mittesihipäraseks;
- olla korrektne palkade/töötasude maksmise alusdokumentide (lepingud, palgalehed jne) vormistamisel;
- olla hoolikas kuludokumentide omakäelisel viseerimisel selleks õigustatud isiku poolt.

OTSUSTATI (ühehäälselt) võtta informatsioon teadmiseks.

3.Päevakorrapunkt

Juhataja informeeris Nõukogu, et 8. oktoobril toimus Sotsiaalministeeriumis Hasartmängumaksu Nõukogu infopäev. Esitatud info kohaselt planeeritakse eelarvesse hasartmängumaksu laekumise kasvu 2,35%, mille tõttu taotlejatel toetuste olulist kasvu pole mõtet oodata. Aastaprojektidele SoM kaudu eraldatakse kokku kuni 2 milj.EUR. Olukorda veidi leevendab, et naiste varupaigad viiakse HMN toetuselt riigieelarvesse, mille tõttu juhataja arvates võib paremal juhul loota EPIKoja võrgustikule toetust 2011. a tasemel (900 tuh.EUR). Kantsler rõhutas, et ei aktsepteeri viitamist eelnevate aastate praktikale ja selle alusel nõuda järgnevate aastate toetuse kasvu.

Juhataja tegi Nõukogule ettepaneku otsustada, millise koondsummaga taotluse fond novembri lõpuks EPIKoja võrgustiku 2014. aasta toetuse taotlemisel esitab, kas jätkata fondi poolt väljatöötatud HMN'st toetuse jaotamise põhimõtetega ja milliseid täiendusi jätkamise korral teha. Toetudes RK audiitori tähelepanekutele ja eelmisel aastal toetuse põhimõtete arutelu ümarlinal tehtud ettepanekutele, tegi juhataja ettepaneku maakondade limiitide algoritmis suurendada baaskomponendi osakaalu 5% võrra (arvestada 20% asemel 25%) lisarahastust arvestava komponendi arvelt (arvestada 20% asemel 15%).

OTSUSTATI (ühehäälselt):

- 1. Esitada Fondi aastataotlus võrgustiku toetamiseks koondsummas 1 milj.EUR, millele lisandub taotlus 100 tuh.EUR arenguhüppe ja uudsete ning innovaatiliste tegevuste täiendavateks toetamiseks;**
- 2. Üle vaadata Fondist antavate toetuse põhimõtted ja Nõukogu otsusega fikseerida, mida Fond loeb omatulude alla;**
- 3. maakondade limiitide algoritmis suurendada baaskomponendi osakaalu 5% võrra (arvestada 20% asemel 25%) lisarahastust arvestava komponendi arvelt (arvestada 20% asemel 15%).**

Allkirjastatud digitaalselt

T. Sepp
Esimees

M.Haukanõmm

S.Tõniste

H.Martisen

S.Drenkhan

4.Päevakorrapunkt

Juhataja meenutas, et tema volitused lõpevad 14. Jaanuaril 2014. Kuigi fondi põhikirja kohaselt on nõukogul õigus pikendada juhataja volitusi on valitsuse koalitsioonileppesse kirjutatud, et riigi poolt asutatud sihtasutuste juhatajad valitakse konkursi alusel. Vastavalt eelnevale kokkuleppele korraldab kantsler ümarlaua 21.novembril kell 9.00-11.30 (Gonsiori 29 ruum 429), millel osaleksid ministeeriumi töötajad ja Fondi nõukogu ning juhatus, et arutada ja selgitada, millised on riigi suunised ja ootused fondile ning kuidas minna edasi. Juhataja arvates oleks mõistlik konkurss juhataja leidmiseks välja kuulutada peale seda, kui on ministeeriumiga kohtumisel täpsustatud, millised on riigi suunised ja ootused fondile.

OTSUSTATI (ühehäälselt):

1. **Kuulutada juhataja konkurss välja peale kohtumist kantsleriga, kui on kokku lepitud riigi ja nõukogu ootused fondile.**

5.Päevakorrapunkt

Juhataja informeeris nõukogu lepingute täitmise seisust. Organisatsioonide esitatud 3.kvartali aruannete põhjal oli Eesti Kopsuliidu (EKL) ja Prader-Willi sündroomi ühingu (PWSÜ) kasutamata jääk suur, mis tekitas küsimuse, kas nad suudavad täita planeeritud tegevusprogrammi või jääb aasta lõpuks kasutamata vahendeid, mis tuleb ministeeriumile tagasi kanda. Konsultatsioonidest selgus, et PWSÜ'l toimub detsembris suurem üritus ja neil jääki ei jää, kuid Kopsuliidul jääb kasutamata jääk 694 EUR. Juhataja meenutas, et k.a. eelarvet koostades võeti Fondi administreerimiseks 3000 EUR eelnevate aastate jäägist, et veidigi pehmemdada organisatsioonide toetuse langust võrreldes eelmise aastaga. Juhataja tegi ettepaneku suunata EKL kasutamata summa Fondi halduskuludeks.

OTSUSTATI (ühehäälselt):

Juhatajal vormistada Eesti Kopsuliiduga lepingu muudatus ja suunata vabanev summa 694 EUR Fondi k.a. administreerimiskulude katteks.

Nõukogu esimees kutsub nõukogu järgmise korralise koosoleku kokku vastavalt vajadusele.

Allkirjastatud digitaalselt

T. Sepp
Esimees

M.Haukanõmm

S.Tõniste

H.Martisen

S.Drenkhan